

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح تعیین تکلیف کارشناسان بیمه کشاورزی»
(اعاده شده از شورای نگهبان (۳))

مخصوص سخن علنی

مقدمه

طرح «تعیین تکلیف کارشناسان بیمه کشاورزی» که در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۳۰ اعلام وصول شده و ۶ مرتبه توسط شورای محترم نگهبان و هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام مورد ایراد واقع شده بود، مجدداً در تاریخ ۱۳۹۹/۵/۱ اعلام وصول گردید. این طرح پس از تصویب در تاریخ ۱۴۰۰/۹/۷ جهت انطباق با موازین شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد که شورای نگهبان با توجه به ایراد هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام، مصوبه را مغایر بند «۲» اصلی یکصدودهم قانون اساسی تشخیص داد. کمیسیون اجتماعی به منظور رفع ایراد شورای نگهبان در تاریخ ۱۴۰۱/۱/۲۱ بر مصوبه قبلی مجلس اصرار ورزید که در ادامه مصوبه کمیسیون مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

تبیین ایراد شورای نگهبان

شورای محترم نگهبان عطف به نامه شماره ۱۰۲/۲۸۸۹۲ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۴ مصوبه مجلس شورای اسلامی را با توجه به نامه ۱۰۱۳۹۴/۰۱۰۱ مورخ ۱۴۰۰/۹/۱۷ رئیس هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام در خصوص مغایرت این مصوبه با سیاست‌های کلی نظام، مصوبه مجلس را در موارد مذکور در نامه، مغایر بند «۲» اصل یکصدودهم قانون اساسی اعلام کرد. در واقع هیئت عالی نظارت از چند جهت مصوبه مجلس را مغایر با سیاست‌های کلی نظام دانسته است که در ادامه به تبیین این موارد پرداخته می‌شود:

۱. مغایرت با بند «۲» سیاست‌های کلی نظام اداری

هیئت عالی نظارت در اولین ایراد خود در رابطه با مصوبه مجلس بیان نموده است؛ با توجه به اینکه در مصوبه مجلس شورای اسلامی مقرر شده است که افراد حداقل دارای ۴ سال سابقه به‌عنوان کارشناس بیمه کشاورزی، بدون آزمون و رقابت با سایر داوطلبان احتمالی، به استخدام درآیند، این امر با عدالت‌محوری در استخدام که در بند «۲» سیاست‌های کلی نظام اداری، تصریح بر «عدالت‌محوری در جذب، تداوم خدمت و ارتقای منابع انسانی» شده است، لذا با توجه به اینکه در تبصره «۱» ماده واحده «طرح تعیین تکلیف کارشناسان بیمه کشاورزی» مقرر شده است: «کارشناسان بیمه کشاورزی که در حال قراردادی تحت عنوان قرارداد کارگزاری با بانک کشاورزی و صندوق بیمه کشاورزی دارند و از زمان ورود به این صندوق یا بانک کشاورزی تا تاریخ تصویب این قانون حداقل چهل‌وهشت

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال دوم

شماره ثبت:

۱۶

شماره چاپ:

۱۰۵۲

تاریخ چاپ:

دفتر مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مساسل:

۲۴۰۱۷۳۸۳-۲

تاریخ انتشار:

۱۴۰۱/۲/۱۰

ماه سابقه فعالیت مستمر و متوالی داشته باشند پس از گذراندن دوره‌های آموزشی مرتبط، براساس تخصص و متناسب با نیاز دستگاه‌های مربوطه، ظرف حداکثر دو سال به‌صورت قرارداد کار معین ساماندهی می‌گردند.» و بر این اساس، افرادی که ۴۸ ماه سابقه فعالیت مستمر و متوالی تحت عنوان کارگزار بیمه کشاورزی با صندوق بیمه کشاورزی یا بانک کشاورزی دارند، بدون آزمون و رقابت با افراد دیگر به‌صورت قرارداد کار معین در دستگاه‌های مربوطه به‌کار گرفته می‌شوند. مضاف بر آنکه در صورت نیاز دستگاه‌های مربوطه مذکور در این مصوبه به نیروی انسانی، باید شایسته‌ترین افراد براساس یک فرایند رقابتی و عادلانه انتخاب شوند، در اولویت جذب قرار گیرند. درحالی که مشخص نیست کارشناسان بیمه کشاورزی صلاحیت و تخصص لازم برای فعالیت در دستگاه‌های وزارت جهاد کشاورزی را دارند یا خیر؟ که به‌کارگیری این کارشناسان، منجر به عدم امکان استخدام فارغ‌التحصیلان و دانش‌آموختگان رشته‌های کشاورزی و منابع طبیعی-با وجود تخصص- در دستگاه‌های وزارت جهاد کشاورزی می‌گردد.

۲. مغایرت با بند «۱۰» سیاست‌های کلی نظام اداری

هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام در ایراد دیگر نسبت به این مصوبه بیان کرده است؛ استخدام این افراد که ماهیت کار آنها موقت و فصلی است، با چابک‌سازی نظام اداری مورد تأکید در بند «۱۰» سیاست‌های کلی نظام اداری مغایر است. درواقع به‌دلیل اینکه ماهیت کار کارگزاران بیمه کشاورزی فقط مربوط به فصولی از سال است که کشاورزی در آن فصول انجام می‌گیرد و صندوق بیمه کشاورزی و بانک کشاورزی فقط برای همان فصول با این افراد قرارداد کارگزاری بیمه کشاورزی منعقد می‌کند، بنابراین دلیلی وجود ندارد که با این افراد قرارداد کار معین به‌صورت مستمر در طی سال منعقد گردد، مضاف بر اینکه مشخص نیست الزام بانک کشاورزی و صندوق بیمه کشاورزی به همکاری با کارگزاران به‌صورت قراردادی به‌صورت دائمی بوده یا دستگاه‌های مزبور می‌توانند پس از یک سال نسبت به لغو قرارداد اشخاص مذکور اقدام نمایند؟ بنابراین این مصوبه مغایر با بند «۱۰» سیاست‌های کلی نظام اداری که بر چابک‌سازی، متناسب‌سازی و منطقی ساختن تشکیلات نظام اداری تشخیص داده شده است.

۳. مغایرت با بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

هیئت عالی نظارت در آخرین ایراد خود مقرر داشته است؛ استخدام این اشخاص باعث افزایش هزینه‌های عمومی می‌شود و از این جهت نیز در مغایرت با بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی قرار دارد. توضیح آنکه این مصوبه منجر به جذب تعداد زیادی از کارگزاران بیمه کشاورزی در بانک کشاورزی و صندوق بیمه کشاورزی خواهد شد که هزینه‌های عمومی این وزارتخانه را افزایش می‌دهد، بنابراین این مصوبه با بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مغایرت دارد. زیرا در این بند تصریح به صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت شده است و با این مصوبه علاوه بر اینکه هزینه‌های عمومی افزایش می‌یابد، به صورت غیرمنطقی اندازه دولت نیز بزرگ‌تر می‌شود.

کمیسیون محترم پس از اعاده مصوبه از جانب شورای نگهبان، ایرادهای مطرح شده از طرف هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام را رفع نکرده و بر مصوبه قبلی مجلس اصرار ورزید. بنابراین با توجه به توضیحات فوق‌الذکر به‌نظر می‌رسد این مصوبه برخلاف سیاست‌های کلی نظام اداری و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مبنی بر چابک‌سازی دولت، عدالت استخدامی و صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی باشد؛ لذا رد کلیات این مصوبه پیشنهاد می‌گردد.

نتیجه‌گیری

بنابر مراتب فوق، با توجه به ایراداتی که هیئت عالی نظارت نسبت به مصوبه قبلی مجلس مطرح نموده بود، به نظر می‌رسد مصوبه کمیسیون با بندهای «۲» و «۱۰» «سیاست‌های کلی نظام اداری» و بند «۱۶» «سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی» مبنی بر چابک‌سازی دولت، عدالت استخدامی و صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی مغایرت دارد؛ بنابراین رد کلیات مصوبه کمیسیون و عدم اصرار مجلس شورای اسلامی بر مصوبه قبلی خویش، با رعایت تشریفات مندرج در قانون آیین‌نامه داخلی مجلس مورد پیشنهاد است.

شماره ماده	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون
۱		✓		

شماره ماده	مصوبه کمیسیون برای رفع ایرادهای شورای نگهبان	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
۱	کمیسیون بر مصوبه قبلی مجلس در ماده واحده و تبصره‌های «۱» و «۵» آن اصرار ورزید.		✓			به نظر می‌رسد این مصوبه برخلاف سیاست‌های کلی نظام اداری و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مبنی بر چابک‌سازی دولت، عدالت استخدامی و صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی باشد؛ لذا رد کلیات این مصوبه پیشنهاد می‌گردد	